

Fødevareinstituttet, DTU
Afdeling for Toksikologi og Risikovurdering

Til Fødevarestyrelsen
Kontoret for Fødevarekvalitet, Teknologi og Markedsføring
Att. Hanne Boskov Hansen

Dato: 28-01-2011
J.nr.09/04061
JP/Spm 148 vedr ØL kritik af
EFSA-GMO.docx

Vedr. Spørgsmål 148 til Fødevareministeren:

Ministeren bedes kommentere Økologisk Landsforenings henvendelse vedrørende tilstrækkeligheden af EFSA's GMO-vurderinger i EU-regi, jf. FLF alm. Del - bilag 133.

I forbindelse med spørgsmål 148 til Fødevareministeren hvor Økologisk Landsforening har henvendt sig vedrørende EFSA's faglige vurderinger i relation til GMO har Fødevareinstituttet (FI) nedenstående kommentarer. Da kritikken af EFSA er meget bred og Fødevareinstituttet ikke har fordybet sig nærmere i kritikken mod Harry Kuiper er vores kommentarer hovedsagelig en generel saglig vurdering af EFSA's arbejde ud fra deres opinions, guidelines og andre rapporter. Vurderingen bygger på de mange års internationale diskussioner der har været omkring vurderingen af GMO samt hvad der kan kaldes en "videnskabelig velfunderet risiko-vurdering/analyse" (eng. scientifically sound risk assessment/analysis) ud fra dagens viden.

Det er Fødevareinstituttets generelle vurdering at de vurderinger (opinions) der er foretaget af EFSA er på et højt fagligt niveau og konklusionerne er i overensstemmelse med Fødevareinstituttets vurderinger. Ud fra møder FI har deltaget i med andre nationale eksperter og EFSA har der været en helt klar tilkendegivelse af at EFSA yder et godt fagligt bidrag. Kun enkelte eksperter er af en anden opfattelse og mener der skal stille flere krav til ansøgningerne, mens andre eksperter er af den opfattelse at kravene til ansøgninger ligger alt for højt i forhold til de erfaringer og den viden der findes på GMO området.

FI kan således ikke genkende de af ØL fremførte kritikpunkter af EFSA's arbejde og vurderinger. Nogle mere specifikke kommentarer er i forbindelse med at ØL anklager EFSA for at stille "for lave krav til virksomheders dokumentation" og at "EFSA videnskabelige vurdering af konkrete GMO-ansøgninger er mangelfulde". Set i relation til den erfaring vi har med GMO har der på intet tidspunkt været faglige begrundelser for at stramme op på kravene til ansøgningerne. Alligevel er der gennem årene blevet stillet flere og flere krav til ansøgningerne. Begrundelserne synes at være ønsket om mere ensartede ansøgninger og ikke begrundet i at tidligere ansøgninger var mangelfulde eller at vurderingerne var foretaget på et for svagt grundlag. Påstanden om at EFSA's vurderinger er mangelfulde mangler konkrete eksempler, men det er FI's opfattelse at den vurdering der fremsendes fra EFSA ikke kan indeholde alle de mange detaljer der været medtaget og diskuteret i EFSA som grundlag for den endelige vurdering.

I forbindelse med kritikken rettet imod Harry Kuiper anføres at det EU-finansierede projekt ENTRANSFOOD ”skulle bidrage til at fremme anvendelsen af GMO i Europa”. Dette skulle være en oversættelse af den engelske tekst, men FI mener at meningen med sætningen ændres ved kun at oversætte (ikke helt korrekt) en del af sætningen. I sætningen indgår at formålet var at identificere forudsætningerne/kravene...der kunne accepteres i det europæiske samfund. FI har aktivt deltaget i flere af projekterne under ENTRANSFOOD og har ikke kendskab til indflydelse fra industri eller pres fra politisk hold til at komme med bestemte konklusioner. Deltagelse har været meget bred i ENTRANSFOOD med deltagere fra den akademiske verden, reguleringsorganer, fødevarerproducenter, detailhandlere og forbrugergrupper med henblik på at skabe en bred debat. Denne form for samarbejde er tit en forudsætning for at bevilges penge til EU projekterne og FI vurderer ikke at deltagelse i ENTRANSFOOD er relevant i forbindelse med ”declaration of interests”.

Brugen af rapporter og artikler uanset hvor de kommer fra (ILSI, OECD, Nordisk Ministerråd, Codex m.v.) indgår også i FI vurderinger og bedømmes ud fra faglige kriterier og ikke deres herkomst.

I forbindelse med ØL kritik af EFSA er flere af argumenterne hentet fra de TEST-BIOTECH rapporter de har fremsendt. FI bemærker at det i rapporterne hævdes at der er fundet negative sundhedsmæssige effekter af GMO ved dyreforsøg med henvisning til flere artikler og rapporter. FI har tidligere vurderet disse artikler hvoraf en er fra skrevet af personer fra FI og vi har fundet at der ikke er belæg for at komme med disse konklusioner. Nogle af artiklerne har fået voldsom kritik for at de mangler faglige begrundelse for at konkludere som de gør eller ikke har kunnet opnå ”peer review” status, mens andre artikler tilsyneladende bliver misfortolket. En af de rapporter der henvises til har været af en sådan karakter at den på grund af en voldsom faglig kritik nu ikke længere er tilgængelig.

Der er således intet i den kritik der rejses imod specielt EFSA for deres vurderinger af GMO vi kan genkende. De sidste 10 års EU projekter på GMO området har involveret flere end 400 forskergrupper fordelt på 50 projekter og har vist ved en lang række undersøgelser af GMO i relation til risiko for sundhed og miljø at GMO i sig selv ikke er mere risikabelt end andre traditionelle forædlingsteknikker. Konklusionerne fra disse EU-projekter kan læses i ”A decade of EU-funded GMO research (2001-2010)” og kan hentes på nettet.

Med venlig hilsen

Jan Pedersen